…fija

Waśniowska ks. Mikołaja: Mądra Thekuita
na pogrzebie Zofii Lanckorońskiej.

MĄDRA THEKVITA,

Ná Pogrzebie

WIELMOZNEY PANIEY,

I. M. P. ZOPHIEY

z DĄBROWICE

LANCKORONSKIEY,

Kásztellanki Sądeckiey, Małogoſkiey, &c.

STAROSCINEY.

Przez W. O. HIERONYMA *od S. Hyácintá Kármelite Boſſego: Káthedrálnego Kośćiołá Krákowſkiego Káznodzieie Ordináriuſſá*

WYSTAWIONA.

A przez

X. MIKOLAIA WASNIOVVICA, Kommendarzá Wodziſławſkiego/do druku podána.

Zá dozwoleniem Stárſſych.

WKRAKOWIE,

W Drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká, Typ: I. K. M. Roku 1645.

Approbácya.

X. IAKUB USTIENSIS, Pismá świętego y Práwá oboygá Doktor / á w Dioecezyey Krákowskiey / Ksiąg do druku podánych / Censor: Pozwala / áby Kazánie Wielebnego Oycá HIERONYMA Kármelity ná Pogrzebie Jey Mći Pániey LANCKORONSKIEY, Kásztellanki Sądeckiey / odpráwowáne; mogło bydź drukowáne.

Przewielebnym á Mćiwym PANNOM,

Iey Mći Pánnie,

DOROĆIE XIĘNIEY,

&

Iey Mći Pánnie,

MARYANNIE,

Miſtrzyniey Konwentu Lubelſkiego, Zakonu S. BRYGITTY,

z Dąbrowice

FIRLEIOWNOM,

Moim wielce Mćiwym Pánnom.

M*Adra* THEKVITE *nie widzę gdziebym ſpoſobniey obroćił, iáko do madrych Pánien: bo niewiem, coby madrym Pánnom milſzego bydź mogło, iáko madra Białagłowá, ktora y ná-*

uczyć, y zbudowáć madrośćią ſwoią vmie. Nie widzę, ktorymby madrość Pánieńſka ſłußniey przyczytáć, iáko W W. moim Mćiwym Pánnom, ktoreśćie, y madrze czaſtkę nalepßą ſobie obráły, y w Stanie wybránym madrośćią ſwoią Oblubienice Chryſtuſowe kieruiećie. W tymby mi kto płochość, y niemadrość mogł przypiſáć, że Zakonnym, świetcki cnot przykład przynoße, (iáko on Orator *Rzymſki ſam ſię karał, że przed Roſciuſem w geſtách Kráſomowſkich naydoſkonálßym geſt vczynić śmiał.) Lecz ſię ia ná to nic nie wzdrygam, y śmiele twierdzę, że Duchowny żywotá świątobliwego przykład, choć z Oſoby świetckiey przynoße. Ale day to, żeby ſię y komu nie zdáło to przedśięwźięćie moie, znaydźie mieyſce y łáſkáwe oko v WW. moich Mćiwych Pánien, ktoreśćie y dobrze wiádome cnot tey náßey* THEKVITY, *y nie pogárdźićie domowym, á zgołá rodzonym przykłádem. Nád to, y ſámá świątobliwa wola tey Wielmożney Pániey byłá tá, z młodu mieſzkáć w Zakonnych przybytkách, táż y ná ſtárość nie vſtawáłá, ále to iey było iedyne*

przedśiewźięćie, przykłádem Rodźićielki swey, Bogu przy Klaſztorze ſłużyć. Słuſznie tedy po śmierći tám ia odſyłam, gdźie iey myśl y áffekt wſzytek zá żywotá przemieſzkiwał. WW. moie Mćiwe Pánny przyimićie zá wdźięczne tę ochotnie podiętą pracą moię, ktorey ia nád cudzą pracą nie litował: á ieśli zá wdźięczne przyimiećie, tym ſámym iáką táką fátigę moię nágrodźićie. Zyczę przy tym, áby Pan Bog WW. moim Mćiwym Pánnom odwlokł iák naydáley kreſu tego, do ktorego THEKVITA *náſzá przyſzłá: żebyśćie ráczey żywym vczynkow przykłádem, á nie tylko pámiątką, ná kártách okryślona, w Kośćiele Bożym świećiły. Czego ia vprzeymie życzę, y o to Páná Bogá proſzę, ták nanižſze poſługi me, y czołobitność oddáię.*

W Krákowie, Dat. 9. Iunij. Anno 1645.

WW. moich Mćiwych Pánien

Vniżony Sługá

y Bogomodlcá,

Mikołay Waśniowic, Kommendarz Wodźiſławſki.

Summa tibi Philosophia, mortis meditatio assidua. *S. Bernardus lib: de Honest: vit.*

MADRA THEKVITA.

Miſit (Ioab) Thecuam, & tulit inde Mulierem ſapientem.

2. ~~Reg.~~ Sam: 14.

WAleczny Hetman woyſká Jzráelſkiego Joáb / chcąc vblagáć Krolá Dawidá / y przejednáć ſynowi iego Abſálonowi / przećiwko ktoremu ſłuſzną miał vrázę: záćiągnął z Thekui mądrą iedne Białagłowę / ktorą wypráwił do Krolá / áby mu Kazánie vczyniłá. Tá wſzedſzy do niego / wſzytkę rzecz ſwoię do Krolá ná tym záſádziłá: Omnes morimur, & quaſi aquæ dilabimur ſuper terram: nec vult Deus perire animam. *Wſzyſcy vmieramy, á iáko wody rozćiekamy ſię w ziemię: y niechce Bog by miáłá duſzá zginąć.* Wpráwdźie záſzło iuż teraz práwo Apoſtolſkie / ktore broni / áby żadna Thekuitá Miſtrzynią nie byłá / áni w Kośćiele Pańſkim ozywáłá ſię. Mulieres in Eccleſijs taceant. Docere mulieres non permitto. Y máli ſię prawdá rzec / ſłuſzną przyczynę miał Apoſtoł świety tey inhibicyey: vod tá-

Sam: 2. ~~Reg.~~ 14.

1. Cor. 14.
1. Tim. 2.

kimi abowiem Bákálarzámi / nie spodziewáć się było w Kościele Bożym wielkiego prófektu; wedle tego co mówi Prorok: *Isai: 27.* Mulieres venientes, & docentes eam, non est populus sapiens. Nie tylko żeby pod tymi Mistrzámi mieli ludzie rozumu nábydź/ ále ráczey stráćá y sámi mądrzy: iáko námienia Pismo: *Eccl: 19.* Mulieres apostatare faciunt sapientes. Jednákco Ven: Pet: Damiani powiedział o Owcy / to w tey mierze do tey płci stosowáć mogę. *Opus: 45. cap: 4.* Ouis, dum viuit, turpiter balat: mortua verò, in instrumentis musicis suauiter cantat. Szpetnáby to rzecz byłá/ gdyby w Kościele Bożym ná Ambonie ozwáłá się Białagłowá. Turpiter balat dum viuit; Po śmierci iednák / możemy iey Káthedry pozwolić. Mortua suauiter cantat. Wielmożna Kasztellanká Sądecka / ktorey ostátnią posługę Chrześciáńską oddáiecie / lubo iáko Fundatorká pospolu z swym / świętey pámięci / zacnym Małżonkiem / miáłá swoie do tego Domu Bożego práwo: nie tylko iednák / żeby co miáłá w tey mierze przeciwko inhibicyey Apostolskiey / y zwyczáiowi Kátholickiemu vsurpowáć sobie: ále owszem w milczeniu / y z pokorą słucháłá często ná tym tu mieyscu Słowá Bożeº. Po śmierci swey iednák niech nam będzie drugą Thekuitą mądrą: pozwolmy iey / áby z tego Kátafálku / iáko z Káthedry iákiey / vczyniłá rzecz do nas / y dáłá nam wszytkim ná ostátnim pożegnániu náukę iáka zbáwienną. Coż tákiego mowi do nas? To co pierwsza Thekuitá mowiłá do Krolá Dawidá: *2. Reg. 14.* Omnes morimur; & quasi aquæ dilabimur super terram: nec vult Deus perire animam. Weżmęte słowá / w dzisieyszym Kazániu / ná lepszą vwagę / przy pomocy Duchá świętego.

DObra kombinácya vczyniło Pismo święte miástá Thekui z mądrą Białągłową; Misit (Ioab) Thecuam, & tulit inde mulierem sapientem. *Posłał Ioáb do Thekui, y wziął z tąmtąd niewiástę mądrą.* Thecua, procz innych

interpretaciy / wykłada się Funiculus, to iest / *Sznurek, ábo powrozek.* Tu przypomnicie sobie chwálebną one Mátrone / ktorey Sálomon rozne Elogia wyliczáiąc / między innymi chwali ią z mądrości / y z zabáwy. Z mądrości / gdy mowi: Os suum aperuit sapientiæ. Al. sapienter. *vstá swoie madrze otworzyłá.* Owoż macie Mulierem sapientem. Z zabáwy / gdy mowi: Digiti eius apprehenderunt fusum. Quæsiuit lanam & linum: 70. Filans lanam & linum, fecit quod vtile est. *Iełá się wrzecioná, y przedac z wełny, y lnu, robiłá co się przydáć miáło.* Owoż macie Thecuam; macie Funiculum. Teyci to Thekuity / tey mądrey Białeygłowy roboty ten sznurek. A przydaß się ná co ten sznurek? bez pochyby przyda. fecit quod vtile est. Prou: 31.

Ile z Pismá ś. y z pospolitego zwyczáiu możemy dochodzić / do dwuch rzeczy osobliwie sznurek może się przydáć; do rozmierzánia / y do záwiezowánia. O pierwszym pożytku mamy w Psálmiście: Diuisit eis terram, in funiculo distributionis. *Rozdzielił im ziemie sznurem pomiáru.* O wtorym / zwyczay pospolity nádet świádczy. Minąwszy sens máteryálny / obrácáiąc rzecz do sensu morálnego / mądra Thekuitá náßá w tych słowiech: Omnes morimur: nec vult Deus perire animam, y mądrze mierzy / y mądrze wiąże. Mądrze mierzy / gdy mowi: Omnes morimur: *Wszyscy vmieramy.* Mądrze wiąże / gdy przydáie: Nec vult Deus perire animam. *Nie chce Pan Bog by miałá zginąć duszá.* Psal: 77.

Spytácie mię / co to mierzy / y iáko? gdy mowi: Omnes morimur. Hiláryusz ś. ná one słowá Psálmu: Semitam meam, & funiculum meum, inuestigâsti. *Wyszlákowałeś Pánie ściezki moie, y sznur moy.* Przez ten sznur / nic innego nie rozumie / tylko żywot náß: ták długo ten sznur kręcimy / poki żyiemy; poki go nam nie przyrzną / iáko onemu ktory mowił: Præcisa est, velut à texente, vita mea: *Przerzniony iest, iáko od tkaczá, żywot moy.* Ten wiek náß ma pe- Psal: 138. Isai: 38.

Psal: 38. wna swoie miáre. Mensurabiles posuisti dies meos. Jákaß miárá iego? Oto Thekuitá náßá ten ßnur wieku náßego pomierzylá ßnurem swym / gdy mowi: Omnes morimur. Wßytek żywot náß / powiáda / nic inßego nie iest / tylko śmierć: ták krotki / że ráczey iuż vmieramy / niż żyiemy. Omnes morimur. Glos to vmieráiącey do vmieráiących / y śiebie nie excypuiącey / y wßytkich nas zsobą komprehenduiącey. Nie dziwowalbym sie / gdyby rzeklá Thekuitá: Omnes moriemur: *Wßyscy pomrzemy*; ále to mi dziwna / że de præsenti o wßytkich mowi: Omnes morimur. *Wßyscy vmieramy*. Co w tym zá táiemnicá?

Napirzod / v nas nie máß nic pewnieyßego nád præsens. Bo iáko mowią Philozophowie: Omne quod est, dum est, necesse est esse. *To co iuż iest, muśi bydź, odmienić śie nie może.* Rzeczy zás przyßle / lubo naypewnieyße / nam sie zdádzą futura contingentia, ktore mogą bydź / ábo też nie bydź. Zebychmy tedy Smierć náßę nie poymowáli iáko co niepewnego / ále iáko rzecz napewnieyßą / nie przekládá nam iey Thekuitá de futuro, ále de præsenti; nie mowi Moriemur, ále mowi Morimur.

Skárży sie Dawid ná niektorych / że przećiwko niemu iákieś zle slowo záśádzili: Verbum iniquum constituerunt aduersum me; miásto / Verbum iniquum, czytáią niektorzy verbum diaboli. Czártowskie slowo. Co to zá verbum diaboli? Wiećie iákie slowo ná pierwßey rozmowie z człowiekiem wniosl czárt do vcháiego? Nequaquam moriemini: *Nie vmrzećie*. Toć to iest verbum diaboli; Verbum iniquum: ktore czárt przeklety w sercách pierwßych ludzi glęboko bárzo wßczepil / ták że trudno ie bylo z nich wykorzenić.

Psal: 40. (margin note beside "Skárży sie Dawid")

Juź wyßedl byl Dekret śmierći ná Rodźice náße / áż oni przećie przy nádziei żywotá w zielone ßáty (zieloność ábowiem symbolum spei) vbieráią sie: Consuerunt folia ficus, & fecerunt sibi perizomata. Zwloczy ich Pan

Genes: 3. (margin note beside "ábowiem symbolum spei")

z tey zielonośći/ oblecży ich ſkorkámi máitwych beſtyi/áby iáko Origenes obſerwowáł/ Smierć onych bydląt ná oczách im záwſze ſtáłá/y właſna ich Smierć przypominałá. A przećie znowu Adam żone ſwoie zowie Mater viuentium; *Mátká żyiących* : ktora ráczey iuż miał názwáć / Mater morientium; *Mátká vmieráiących*. Tak mu iákoś nie wchodziłá w rozum Smierć; ták oboie firmauerunt ſibi Sermonem nequam, verbum diaboli, verbum iniquum. *Hom: 6 in Leuit.* *Gen: 3.*

To ſłowo złe/iáko ná Dawidá/ták y ná nas wſzytkich záſádzono / y w vſzách náſzych dotąd potężnie tkwi. Nequaquam moriemini; A lubo ſpeculatiuè, pewnie wiemy że pomrzemy / practicè iednák nie chcemy iákoś tego poiąć/ták żyiąc iákobychmy nie mieli vmrzeć. A ieſli nie przy czártowſkim ſłowie vpewniáiącym: Nequaquam moriemini: *Zadną miárą nie vmrzećie*; przynamniey przy onym powątpiwáiącym Słowie Máćierzyńſkim ſtoymy : Ne forte moriamur. A to Verbum iniquum, z ktorego czárt vkował ſwoie.

Zbiia nas wſzytkich z tey wątpliwośći Auguſtyn ś. gdy pokázuie/ iáko wſzytkie inne rzeczy ná tym świećie ſą pod wątpliwośćią/ y máią ſwoie fortè. *Podobno.* Sámá tylko Smierć pewna/y nie ma Forte. Cætera noſtra bona & mala incerta ſunt, ſola mors eſt certa. A wywodzi to tákim diſkurſem: Conceptus eſt puer. Forte naſcitur, forte aborſum facit. Forte creſcit, forte non creſcit. Forte ſeneſcit, forte non ſeneſcit. Forte diues erit, forte pauper. Forte honoratus, forte humiliatus. Forte habebit filios, forte non habebit. Forte ducet vxorem, forte non ducet. Pocznie ſie człowiek / powieda / w żywoćie Mátki ſwey. ſpytaſz mie/czy ſie národzi/czy nie? podobno národzi / podobno nie. Ják ſie národzi, ſpytaſz/ czy doroſnie lat ſwoich/czy nie? podobno doroſnie / podobno nie doroſnie. Już podraſtá/ czy ſie będźie dobrze vczył/ czy nie? *Serm: 21. de Verb: Domini.*

czy bedzie co dobrego z niego/czy nie? czy bedzie czlowiekiem godnym/czy nie? czy bedzie bogátym/ czy nie? czy sie ożeni/ czy nie? czy bedzie miał potomstwo / czy nie? Ná to wszytko/ y tym podobne pytánie / nie mogeć ináczey odpowiedzieć/ tylko: Podobno ták / podobno nie. Respice omnia, vbique est: Forte erit, forte non erit. Gdy przyidzie do Smierci / mowi Augustyn ś. Nunquid potes dicere, forte moritur, forte non moritur. O iuż tu nie masz forte; omnia nostra incerta, sola mors certa. *Bez podobno: zápewne vmrze.* Ták nam wybiia Augustyn ś. z vcha/ y z sercá/ ono verbum iniquum, verbum diaboli. Ták wybiia y Thekuitá násza / gdy mowi o Smierci de præsenti, iáko o naypewnieyszey rzeczy: Omnes morimur; *Wszyscy vmieramy.*

Druga przyczyná tego / czemu præsenti morte táż Thekuitá mierzy nam żywot nász; iż własnie żywot nász iest sámą śmiercią/żyiemy vmieráiac/vmieramy żyiac. A to iáko: Nimis est insolens, mowi Augustyn ś. vt hominem antequam ad mortem perueniat iam esse dicamus in morte, vt simul & viuens esse dicatur & moriens. Jednák sámże Augustyn ś. iáko niżey obaczymy/te prawde vznawa/ktorą dosyć iáśnie y Apostoł Pański wyráził/mowiac: In omnes homines mors pertransijt; nie mowi/ pertransibit, ále pertransijt. Jákoby dáiac znáć/że iuż/iuż wszytkich nas Smierć ozionelá: y weryfikuie sie co mowi Thekuitá: Omnes morimur. Dáia Philozophowie rozmáite definicye człowieká: ále żadna mi lepiey nie przypáda/ nád te ktorą dał Trismegistus: Homo est corruptionis vinculum, viua Mors, sensitiuum cadauer, sepulchrum circumuertibile. Człowiek co iest inszego/tylko *Snop korrupcyey, Smierć ruszáiaca sie, trup żiewáiacy, grob ruchomy.*

Lib: 3. de Civ: Dńi cap: 11.

Rom: 5.

A żebychmy te prawde z gruntu poieli / przebieżmy wszytek wiek człowieká/á obaczymy iáko y poczatek y wszytek progres żywotá iego w Smierci/y z śmiercią. Naprzod/

początek żywota swego bierze w żywocie Matki swey/tamże zaraz y początek Smierci. Pierwsze wlanie duße iego w ciáło/ iest pierwße z grobem przywitánie. Ciáło albowiem co innego iest/tylko grob? Clemens Alexandr: Corpus est monumentum animæ. Ztąd y Apostoł Páński/ ciáło názwał więźieniem Smierci/ gdy w tym więźieniu vtyskuiąc wołał: Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Lib: 3. Strom. Rom: 7.

Sámo náwet ciáło w żywoćie Mátki/iáko w grobie iákim/bierze swoie organizácyą. Co nadobnie wyráził y opisał S. Nilus: Formatur fætus, tanquã in sepulchro, in vtero: Nondum existens infans, naturæ fascijs inuolutus, similis est mortuo fascijs sepulchralibus circumstricto. Os mutum, manusque & pedes in vtero, sicut in tumulo extenduntur. Matrixq; egregium fætibus sepulchrum est, & sepulchrum quidẽ fætore non carens. Owoż iuż masz człowieká w grobie/ktorego ieszcze świát nie widźiał/ktorego możesz názwáć pierwey vmárłym niż żywym. Apud Phot Cod: 176.

Potym iáko sie ná świát pokaże z żywotá máćierzyńskiego/ áż y tu záraz/pierwey sie z śmierćią niż z żywotem wita: Ego natus, mowi o sobie Sálomon/in similiter factam decidi terram. Alluduie do dawnego zwyczáiu/gdźie iáko sie iedno dźiećiątko ná świát vrodźiło/ luboby też y Krolewskie było/pierwey niż gdźie indźiey/ ná źiemie złożone było. A to ná iáką pámiątkę? áby sie záraz z źiemią oznáło/y v niey sobie wczás grob zámowiło/mowiąc z Abráhámem: Da mihi ius sepulchri; *Day mi v śiebie práwo pogrzebu.* Sap: 7. Gen: 23.

Słusznie tám iednemu Krolowi Tyryiskiemu przez Proroká powiedźiano: Foramina tua, in die qua conditus es, præparata sunt. *Chald:* Non consideraſti cadauer tuum, quòd factus sis concauitatibus & foraminibus quæ necessaria sunt tibi. Ledwie sie ná świát poká- Ezech: 28.

zał/

zał/áż iuż cadauer, áż go iuż trupem zowią/áż nu iuż grob kopią tegoż záraz dniá ktorego śię národził. In die qua conditus es. áż go gwałtem do grobu wpycháią. Foramina tua necessaria sunt tibi. Ale y to przypominam co Cypryan ś. obserwowal: Iż człowiek swoy wiek od śiwego włośá záczyna; prawie abowiem wszytkie dźiećiny/białym ná głowie włosem / śiwiznę przed láty pokázuią. Canos videmus in pueris: Capilli deficiunt, antequam crescant: nec ætas in senectutem deficit, sed incipit à senectute. A to co zá Prognostyk? pospolićie mowićie /Siwy włos/ Pozew ná śmierć: ták záraz człowiek ledwie śię národźi / áż Pozew ná śmierć bierze. Sic in ortu adhuc suo ad finem natiuitas properat: mowi tenże Cypryan ś. O vitæ primordium, mortis Prodromum! czyni exklámácyą Clemens Alexandrinus: *O początku żywotá, Smierći Márszałku!* Ale y Seneká to wszytko vważáiąc / w Tráktaty idźie z Smierćią / áby śię z námi nie srożyłá / do ktorey my sámi od sámego żywotá początku dobrowolnie śię bierzemy.

Tract: 1 cont: Demetr.

In Iob,

In Fur:

Parce venturis: tibi mors paramur;
Sis licet segnis, properamus ipsi.
Prima quæ vitam dedit hora carpit.

Ták záraz iáko śię rodźimy / omnes morimur. Podźmy do dalszego wieku. Ten Augustyn ś. ták opisuie; że w nim nie możemy nic innego ználeść / tylko vstáwiczną śmierć / y vstáwiczne od śmierći do śmierći przeszćie. Cùm accedit vna ætas, altera moritur. Veniente pueritiâ, moritur infantia: veniente adolescentiâ, moritur pueritia: veniente iuuentute, moritur adolescentia: veniente senectute, moritur iuuentus: veniente morte, moritur omnis ætas. Quot gradus ætatis, tot simul mortes ætatum. Ták ieden wiek człowieká / iest śmierćią y pogrzebem drugiego: dźień dźiśieyszy śmierćią wczoráyszego: godźiná teráźnieysza / śmierćią przeszłey: moment ninieyszy / śmier-

In Psalm. 127.

ciá tego co vplynął. A ták wßytek żywot / śmierć vstáwiczna.

Dobrze Seneká odkrył náß błąd: In hoc fallimur, quòd mortem procul esse conijcimus. Magna pars eius iam præterijt. Quidquid ætatis retrò est, mors tenet. Quotidie morimur, quotidie demitur aliqua pars vitæ: hunc ipsum quem agimus diem, cum morte diuidimus. Błądźiemy bárzo w tym / że rozumiemy / iż śmierć dáleko ieszcze od nas / á tey iuż wielki káwálec w nas śie záwadza: káżdy dźień vmieramy / káżdy dźień część żywotá nam vbywa; y ten sam dźień dźiśieyßy z śmierćią iuż dźielimy. A obiáśnia to pieknym podobieństwem: Quemadmodum clepsydram, non extremum stillicidium exhaurit, sed quidquid ante defluxit: sic vltima hora, qua esse desinimus, non sola mortem facit, sed sola consummat. Iáko w zegárku nie ostátnim prożkiem godźiná wyćieka / ále y tymi ktore wprzod wypádły: ták żywotowi nászemu ostátnia godźiná nie sámá śmierć spráwuie / lubo ią sámá dokonywa. Epist: 1. Epist: 42.

Wiec iáko (stoiąc przy tymże podobieństwie) nie możeß ćiekącego zegárká záhámowáć: ták y biegu twey śmierći / lubobyś naybárźiey ná to vsádźił śie / nie záwśćiągnieß. Dobrze przydáłá mądra Thekuitá: Et quasi aquæ dilabimur super terram. Co ma żywot náß z wodą? Euzebius te proporcyą żywotá náßego do wody wynálázł: Aqua manibus hausta, quantò magis premitur, tantò citiùs defluit. Im ty bárźiey chceß wodę w ręku śćiskáć / tym prędzey wypłynie: ták żywot naß / im go bárźiey chcemy zátrzymáć / lubo wczáśámi / lubo delicyámi / lubo rozmáitymi lekárstwy / tym śie on nam prędzey wymyka. Ták zostáie vstáwiczne / á nigdy nieprzerwáne naße; Morimur. De Præp: Euang: l. 11. c. 7.

Dźiwuie śie pomieniony Seneká / iż káżdy dźień práwie w oczách náßych / ludźie vmieráią / vstáwicznie imo nas ich do grobu wynoßą: á nas to przećie by namniey nie tyka. De Cons: ad Pol: c. 29.

Quotidie præter oculos noſtros tranſeunt notorum & ignotorum funera: nos tamen aliud agimus, & ſubitum putamus id eſſe, quod nobis totâ vitâ denunciatur futurum. Rozumiemy podobno/ że nam folgá będźie? Sua quemque credulitas decipit, & in eis quæ diligit, voluntaria mortalitatis obliuio. Natura, nulli ſeſe neceſſitatis ſuæ gratiam facturam eſſe, teſtata eſt. A przećie my aliud agimus. Solwuie ſobie te trudność Philozoph ná
Epiſt: 102. innym mieyſcu / ták: Ad latus mors eſt, quæ quoniam non cogitatur niſi aliena, nobis ſubinde ingeruntur mortalitatis exempla, non diutiùs, quàm dum miramur, hæſura. Nie dźiw / powiáda / że zápominamy o śmierći / lubo ſię czeſto o bok náß práwie oćieráią vmárli; bo ná cudzą śmierć tylko pátrzymy; non cogitatur mors niſi aliena.

Ale temu ſię teraz bárźiey dźiwuymy wßyſcy / że nam nie tylko iuż alienæ mortalitatis exempla, ále też y propriæ ingeruntur: nie tylko mowię cudzą śmierć mamy przed oczymá / ále też vſtáwiczną ſwoię włáſną / á przećie
Epiſt: ad Heliod. ießcze aliud agimus. Hieronym ś. Quotidie morimur, quotidie commutamur, & tamen æternos nos eſſe credimus. *Káżdy dźień vmierámy: á przećię rozumiemy żechmy wiecżni.* In hoc fallimur, quòd mortem procul eſſe conijcimus. W tym wßytkie fallo náße / że w vſtáwiczney śmierći żyiąc / rozumiemy / iż śmierć ießcze dáleko gdźieś od nas. Dla tego też ták żyiemy / iákobyſmy nigdy nie mieli vmrzeć / ábo tám kiedyś nie rychło.

Iſai. 22. Tego humoru zdádzą ſię byđź oni v Proroká / ktorzy ták dobrey myśli dodawáią ſobie: Comedamus & bibamus: cras enim moriemur; *Iedzmy, piymy: bo iutro pomrzemy.* Z ktorymi Auguſtyn ś. ták ſię vmawia: Quid ais?
In Pſal: 70. Iáko? powiáda / co mowiß? powtorz znowu: czym ſię nie oſłyßał / Manducemus, & bibamus; Iuż to ſłyße. Age, quid poſtea dixiſti. Potym co mowiß? Cras enim mo-

riemur.

riemur. A resumuiac znowu sobie Augustyn ś. te słowa tak ruminuie: Cras moriemur, dixisti: & praecessit; Manducemus, & bibamus. O szalony człowiecze / co to za konsequencye czynisz? nie wiesz co po śmierci następuie? Statutum est hominibus semel mori: post hoc autem iudicium. Jutro vmrzesz? iutro ná sąd Boży poydziesz; czemuż ráczey nie myślisz sobie; Cras fortè moriturus sum, qua fronte te Domine videbo. Quomodo hinc ad te libera fronte exeam, si te offendero? Jutro / Pánie / mam vmrzeć / iutro mam stánąć przed strásznym sądem twoim. Jáko mi się przyydzie wstydzić tám przed Máiestatem twoim zá grzechy moie? Jáko się tám będę śmiał przed tobą pokázáć z brzydkościámi grzechow moich? A ty ná to wszytko mowisz? Manducemus, & bibamus. Audi contra à me: mowi tenże Augustyn ś. Imò ieiunemus, & oremus: cras enim moriemur. Rowszem modlmy się: pośćmy / pokutę czyńmy: bo iutro pomrzemy. Hebr: 9. In Psal: 34.

Ale Augustynie ś. ty wiesz dobrze / że z tymi ludźmi nic nie spráwiemy / poki im nie wybiiemy z głowy tego CRAS, tego Moriemur de futuro, á poki im nie wbiiemy onego de praesenti MORIMVR, poki z Apostołem świętym nie apprehenduią potężnie onego słowá iego; Quotidie morior. Nadobnie Ambroży ś. Sit quidam quotidianus vsus in nobis, affectusque moriendi. Náuczmy się / y włożmy się w ten zwyczay: ták żyć / iákobyśmy káżdego dniá vmrzeć mieli. Chcecie wiedzieć z iákim to pożytkiem nászym będzie? Imáginuycie sobie człowieká dziś vmieráiącego / by tylko przybaczeniu. Obaczycie; áż on Kapłaná dla Bogá woła / do Sakrámentow się ma / Spowiedź świętą z wielkim żalem / z wielką skruchą czyni / Bogu się nabożnie oddáie. Pia legata do Kościołow / do Szpitalow / sporządza / wszytkim nieprzyiacielom z sercá odpuszcza / restitucye co prędzey każe czynić / wszytek kolo zbáwienia swego. Spytácie go: A zkądżeć się wzięło ták wielkie nabożenstwo? Dziś iuż / po- 1.Cor: 15. Lib: de Isai. c. 6.

wiádá/ dźiś vmieram. Tożby wßytkó czynił záwße/ ktoryby sobie persuadował/ że káżdy dźień vmiera. O iákoby táki pieknie żył w oczách Boskich/ ktoryby ták v śiebie vstáwnie
Lib:13. vmierał! Grzegorz ś. Vnde quis in oculis suis iam qua-
Mor:c.10. si non viuit, inde veraciter in oculis sui Conditoris viuit.

Te prawde chce nam persuadowáć tá dźiśieyßa Thekuitá/ z Kátáfalku swego ná nas wołáiąc: Omnes morimur. Nie záwodźćie sie nádźieią długiego żywotá/ opinią odległey śmierći: de præsenti, ią iuż maćie przy sobie: iuż tego y w was wielka część minełá/ co we mnie widźićie.
1. Reg: Mowił niegdy Dawid: Vno tantùm gradu ego, morsq;
c.20. diuidimur: *Iednym tylko krokiem śmierć odemnie.* Ale ia wam mowie/ że do was iuż y ten krok Smierć przestąpiłá: ták że miedzy żywotem wáßym/ á Smierćią/ nic nie wstępuie. Ták nam Madra Thekuitá/ ßnurem swoim/ żywot naß mądrze zmierzyłá/ y pokazáłá/ iáko wßytek ná Smierć tylko wychodźi.

DRugá/ ná co/ powiedźiałem / przyda sie ßnur Thekuity náßey: Do wiązánia. A iákoż nam wiąże? iáko mądrze pomierzyłá/ ták y mądrze wiąże. Omnes morimur: nec vult DEVS perire animā. iákoby rzekłá: Poniewaź żywot wáß ták krotki/ że rácżey go Smierćią niż Zywotem názwáć: Wiążćież tedy ták śmiertelny ten żywot wáß/ iáko Bog chce: nie z zgubą wieczną/ ále z ßcżeśliwą Wiecznośćią.

Sznur ten żywotá náßego/ wedlug tey konsiderácyey/ rozmáićie ludźiom ná tym świećie nádáie sie. Jedni nic dobrego nie mogą nim związáć: wßytko sie im rwie/ zá-
Psal: 34. wße sie im tárga. Dissipati sunt, nec compuncti. A nie dźiw/ bo nie iest skrecony we troie/ iáko ow mocny ßnurek/
Eccles: 4. o ktorym mowi Pismo: Funiculus triplex, difficilè rum-
Ibidem. pitur. Wedlug Hieronymá ś. Sznur ten troisty/ czyni Wiárá/ Nádźieiá/ y Miłość. Gdźie iest wiárá żywa/ żywo poymuiąca/ co Bog obiecuie spráwiedliwym/ czym grozi złym:

gdzie nadzieia mocna/że Bog sowiciec to wßytko nagrodzi/ co kolwiek tu ná tym świecie dla niego vczyniß: gdzie miłość gorąca przyćiśka cie do wßytkiego dobrego/ iáko mowi Apostoł: Charitas Christi vrget nos: tám możeß co związáć/ cobyś potym mogł wnieść do żywotá wiecznego. Ale gdzie wiárá martwa/nádzieiá licha/miłość oziebła:tám trudno co wiązáć/záraz sie rwie/lubo sie co zbieráć pocznie. Dopiero tám przy śmierći/ kiedy sie człowiek znaydzie v sámych práwie wrot piekielnych wßytkiego rozsypánego. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: tám dopiero/ mowie / ßuka y lápa końce ßnurá swego/ chcąc sie iáko połátáć/ y powiązáć ten żywot z żywotem wiecznym. Day Boże / áby tám co zbutwiáłym ßnurem spráwił. 2. Cor. 5. Psal: 140.

Tenże ßnur iednák żywotá swego / ná złe znáydnie dobrze y mocno krecony/y węzłami grzechow powikłány. Funes peccatorum circumplexi sunt me: iáko mowi Prorok w osobie grzeßnego człowieká. Ná tákich nárzeka drugi Prorok; Væ qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, & quasi vinculum plaustri peccatum. Ktorego mieyscá/dwu wam przednich Kommentátorow przywiodę/ Hieronymá/y Augustyná ś. Hieronym ś. pyta sie:czemu Prorok te Powrozki názwał Funiculos vanitatis: *Powrozki prozności?* Quare in funiculis vanitatis? quia facientibus peccatum, facilè texitur: & adeo inane in se est & futile, vti aranearum tela: sed cùm inde exire voluerimus, solidissimis vinculis nectimur. Jákoby rzekł ś. Doktor: Grzech zowie sie márnym powrozkiem / bo pospolićie látwiuchno grzeßymy/ y zda sie nam to nic; zda sie nam ten powrozek/nić. Więc tez nie wielki z grzechu pożytek mamy/ tylko iakaś márność: dla tego funiculus vanitatis. Ale kiedy ty potym z grzechu chceß sie wybić:áż tu oná nić/powroz mocny/ktory ćie trzyma. Vinculum plaustri peccatum: nie ták látwie z niego wyprzężeß sie y wyplątaß. To Komment Hieronymá ś. Psal: 118. Isai. 5.

In Psalm. 52. Augustyn ś. zás ták kommentuie toż mieysce: Væ his quorum manus connectunt iniquitatem. Non vis modo dirumpi vincula tua? & delectant te, & voluptati sunt: senties in fine cum dicetur: Ligate illi manus & *In Psal: 139.* pedes. A znowu: Prauitas sibi connexa, ducitur in longum, & non cogitat præcidere, quod malè texuit; sed addere, producere in longum, protendere: vt habeat in fine, vnde illi ligentur manus & pedes, & proijciatur in tenebras exteriores. Summu ac krotko to wßytko/ mowi Augustyn ś. Człowiek grzeßny ná tym świecie/ ciągnie y kreci długie powrozy grzechow swoich/ y przyczynia co raz tych węzłow ktorymi się plata/ y miło mu teraz w nich: ále pozna potym/ gdy mu te powrozy w kaydány wieczne obrocą się. Ták tedy niektorzy ná tym świecie wiążą grzechy: alligant zizania in fasciculos, ad comburendum: á do żywotá wiecznego nic się im nie wiąże.

Psal: 15. Drudzy zás mogą mowić z Dawidem Prorokiem: Funes ceciderunt mihi in præclaris. Al. in pulcherrimis. Al. in optimis; Sznury moie wyßły mi kosztownie: nie węzłowáto/ áni záwikłano: ále in pulcherrimis: nie ná grzechy/ ále ná dobre y pobożne vczynki: nie z wiecznemi kaydánámi wiążą się/ ále z wiecznym ßczę- *Lib: 33 Mor: c. 4.* ściem: in optimis. Grzegorz ś. Funes in præclaris cadunt, dum per humilitatem vitæ præsentis, sortes nos patriæ melioris excipiunt. W ten czás nam dobrze ßnury żywotá náßego wychodzą/ gdy tu dobrze wiążąc/ żywot náß doczesny z żywotem wiecznym wiążemy. Ták nas vczy dźisieyßa Thekuitá náßá/ gdy do nas mowi: Omnes morimur; nec vult Deus perire animam.

Ták mądrze y sámá tá Thekuitá Mádra wiązáłá: ktorey ßnur żywotá padł in præclaris, in pulcherrimis, in optimis. Byłá oná Fámiliey náder zacney/ zkądkolwiek ná nie poyrzemy; z Oycá/ z Mátki/ z Męża.

Wßytko

Wßytko to w niey powiązało ſie in præclaris. Ale pięknięy ießcze oná związáłá zacność Domu ſwego/ z znáczną dobożnością Chrześćiáńſką. Wielka ieſt v ludzi/ bydź z Domu zacnego y ſtárożytnego: ále v Bogá więkßa/ bydź z Domu Cnoty. Summa apud Deum nobilitas, mowi Hieronym ś. clarum eſſe virtutibus. To y v Bogá/ y v świátá wielka/ obá te Domy y Fámilie związáć/ Proſápią zacnego vrodzenia/ z Proſápią cnoty/ y pobożnego żyćia. Związáłá Thekuitá náßá w ſobie obie te Fámilie. *Epiſt: ad Celant.*

Pobożnośći iey przy wielu innych dowodách (o ktorych niżey námienię) iáſny dokument dáie/ ten Dom Boży ták koßtownie wyſtáwiony/ że też w niektorych rzeczach ozdobą ſwoią Cudzoziemſkie Kośćioły æmuluie. Ten oná od Pobożnego Małżonká ſwego záczęty/ y po wielkiey częśći wywiedziony/ rowną pobożnośćią/ po iego śmierći dokończyłá/ y rożnym ochędoſtwem ozdobiłá/ y nádáłá.

Sławny on y wſpániáły Kośćioł Cárogrodzki ZOPHIEY, ábo Mądrośći Przedwieczney poświecony/ lubo miał innych Kompetytorow do tytułu Fundatorá/ ktorzy wielkim nákłádem y koßtem wyſtáwili go: iednák tych minąwßy/ iedney Białeygłowie/ ná imię Zophiey/ ktora ſie do niego/ nie wielką/ ále wielkim áffektem vſługą przyłożyłá/ wßytkę Fábrykę przyznał ſámże on Kośćioł/ cudownymi literámi/ktore ſie ná ieo śćiánách pokazáły: Sophia me fecit. Vfam/ że y tey pobożney Mátronie tegoż imienia/ ktora y czym więkßym przyłożyłá ſie do Fábryki tego Kośćiołá/ y nie mnieyßym áffektem/ (nie vymuiąc nic záſługi Pobożnemu iey Małżonkowi) przyzna przed Bogiem tenże Kośćioł: Sophia me fecit; *Zophia mie wyſtáwiłá.*

Druga/ w czym Thekuićie náßey Funes ceciderunt in præclaris: ieſt iey Hæreditas præclara; to ieſt/ Potomſtwo zacne/ ktore częſto w Piſmie ś. zowie ſie Hæreditas. Byłá oná Sławney pámięći Małżonkowi ſwemu ſicut vitis abundans in lateribus domus ſuæ. Poblogoſłáwił *Pſal: 127.*

ią Pan

ią Pan Bog / y rozmnożył w Potomstwie / dawszy iey śiedm Synow / y śiedm Corek. Związáłá oná z Potomstwem piekne y dobre ich Wychowánie. Piekny to kwiát
Bib: 2. Pæd. c. 8. Małżeństwá Potomstwo: Matrimonij flores, Liberi: mowi Clemens Alexand. Ale y Hieronym ś. piszac do
Epist: 9. Sálwiny / Dźiatki iey zowie Rosarum & liliorum calathum. Kto chce iednák z tych kwiatkow wieniec mieć ná
Prou: 17. stárość swoie / według tego co mowi Duch ś. Corona senum, filij; potrzebá áby ie przywiazał do łubká / ábo do wići: potrzebá żeby im dał dobrą edukácyą / bez ktorey prędko
Epist: ad Lætam. te kwiatki wiednieią / y psuią się. Cito flores pereunt, mowi tenże Hieronym ś. cito violas, & lilium, & crocum, pestilens aura corrumpit.

Dał Pan Bog Thekuićie nászey / iákom powiedźiał / Calathum Liliorum, w Synách / & Rosarum, w Corkách: ktore kwiatki wyszły iey ná śliczny wieniec / bo związáłá z nimi przystoyne y Chrześćiáńskie wychowánie. Znák tego iásny / ácz we wszytkich / ále osobliwie w tych / ktorzy do Stanu Duchownego przeszli: Trzech ábowim Synow / á dwie Corce / z wychowánia swego / ná służbę Bożą oddáłá: y z ogrodu domu swego / przeniosłá te kwiáty ozdobne / ná ogrod Páński: gdźieby piekniey kwitnęły; Plantati in domo Domini, in atrijs domus Dei nostri, florebunt. Tusz
Psal: 91. że Florebunt: bo iáko ná toż mieyscę pisząc Theodoret / mowi: Agricolam habent Deum: viridarium verò Templum Diuinum: *Ich ogrodnikiem Bog: ich wirydarzem Kośćioł Boski.*

Jeśli też większey poćiechy mogą Rodźice doczekáć po swych dźiatkách / iáko kiedy ich oddádzą ná służbę Bożą / kiedy ich w domu Bożym máią / kiedy ich v Ołtarza Páńskiego
Hom: 21. in Ephes. widzą. Do czego álluduiąc Chryzostom ś. ták z Rodźicámi diskuruie: Quis vestrum non innumeris modis mallet filium suum fieri Samuelem, quàm totius orbis Regem: Kto z was / by tylko Chrześćiáńskim rozumem się

spráwo-

spráwowal/nie bárziey życzyłby sobie Syna swego mieć iáko Sámuelá drugie°/á niż go mieć Krolem wszytkieḡ świátá? Rznowu: Tunc maximè, & verissimè habemus filios nostros, cum Deo nostro illos tradiderimus. Si autem homines Principes ministerijs & officijs suis deditos, tantâ beneuolentiâ & benignitate prosequuntur: longè id profectò dignius & excellentius infinita illa bonitas, quæ Deus est, faciet. W ten czás dźiatki wáße/nay bárziey wáße/gdy są Boże. Rieżeli ći/ktorzy v Monárchow świátá tego są ná służbie/doznawáią ich łáski/y promocye swoie przez nich máią: iáko dáleko bárziey y obfićiey v nieskończoney dobroći/iáka iest Bog/doznáią fáworow y promocyey/ ći ktorzy mu służą? *Lib: 3. adu: vi: vitæ Mon.*

Do tych zamysłow świetych/ná służbe Bożą/ieśli co pomaga bárziey dźiatkom/iáko pobożność Mátek/y dobre wychowánie domowe. Przyznawa to o sobie sámym Dawid/gdy mowi: O Domine, quia ego seruus tuus: ego seruus tuus, & filius ancillæ tuæ. Jákoby rzekł: Dla tegom sługá twoy/ że też mátká moiá/dobra twoia służebnicą byłá; y ná służbie twoiey záprawiłá mie. Ztąd y Anyoł Páński/gdy opowiedał Mátce Sámsonowey/ że go miáłá powić/rzekł iey: Caue, ne bibas vinum & siceram, nec immundum quicquam comedas: quia concipies & paries filium, qui erit Nazaræus ab infantia sua, & ex Matris vtero. Pátrzćie iáko nie tylko in ciuilibus, ále też in spiritualibus, Partus sequitur vterum: Pátrzćie/iáko Nazaræus ex Matris vtero: Pátrzćie iáko Anyoł formuie Mátkę/áby potym Syná świętego miáłá. *Psal: 115.* *Iudic: 13.*

Aristoteles powiedźiał/ iż Mater dimidium est Filiorum: *Mátká połowica Synow.* Tostatus Abulensis ták go kommentuie: Quia ad hoc quod filij sint boni, medietas boni eorum est, Matrem esse bonam. Dla tego/práwi/ Mátká zowie się połowicą Synow: iż połowá dobroći Synow/ná tym záwisłá/áby mieli Mátkę dobrą. Po- *Lib: 7. Polit. Quæst: 22 in c. 13. Iudic.*

bożna ta Matka / była dimidium Filiorum suorum: bo im ná ich pobożność/ połowe zádálá pobożnością swoią/ y dołożyłá ostátká/dobrym wychowániem ich.

Nád to: Dano mi informácyą o tey Mátronie/że byłá prawdźiwie Thekuitá/ Mulier sapiens; Białagłowá wielkiego rozsądku y mądrośći. Zá iednák Mądrośćią/związáłá rzadką iedne y wielką Cnotę/ że zdániu innych łátwie vstąpiłá/y ná nim polegáłá. Wielki to przymiot y rzadki w Białeygłowie zwłaszczá/mądrość: ále to więtsza y bárźiey rzadka/przy Mądrośći swey/przyznáć też komu innemu mądrość/y dáć śie mu náuczyć/ y vstąpić/gdźie tego trzebá/rozumienia swego. Pospolita to ábowiem v ludźi mądrych/ stać mocno przy swym zdániu/ná innych nic nie dáć.

Apostoł ś. rożnych kondycyi po Biskupie wyćiągáiąc/ tego też chce po nim / áby był ták mądry/żeby też y drugich

1.Tim: 3. mogł náuczyć. Episcopũ oportet esse Doctorem. Zno-

2 Tim: 2. wu iednák przydáie: Oportet Episcopum docibilem esse. Trzebá żeby śie też dał náuczyć. Augustyn ś. twierdźi/że więtsza szkodá ztąd / gdy kto nie da śie náuczyć/ lubo by był vczony/niż gdy niewiele vmie/iednák da śie náuczyć. Facile ostendam quantò minus malum sit indoctum esse, quã indocilem. Ale y Seneká dobrze obserwował/iż wiele ich nie doszło doskonáłey mądrośći/ dla tego że rozumieiąc/iż iuż iey doszli/náuczyć śie nie dáli. Multi ad sapientiam peruenire potuissent, nisi putâssent se peruenisse. Nie z tych liczby byłá Mądra Thekuitá nasza: ále przy ták wielkim rozsądku swym/łátwie swego zdánia vstąpiłá; chętniey ná innych rozumienie przypadáłá.

Wyszły y w tym dobrze sznury Thekuićie nászey/że wszytko ćwiczenie Chrześćiáńskie ták powiązáłá / iáko Pismo ś

Tob: 12. nie raz ie wiąże/ osobliwie v Tobiaszá: Bona est oratio cum ieiunio, & eleemosyna. Dobra iest y święta Modlitwá/ále iesli chcesz/ áby śie wzbiłá ku gorze/gdźie ią wyprawuiesz/trzebá iey dwie skrzydłá przyprawić: to iest/Post

y Jálmużnę. Augustyn ś. Vis Orationem tuam volare ad DEVM, fac illi duas alas; ieiunium & eleemosynam. Dobre są pobożne vczynki: ále bez Modlitwy y nabożeństwá/ słábieie w nich człowiek. Vt possis, ora; mowi często Augustyn ś. Dobry iest y Post; ále ten Bogu przyiemny/ ktory vbogiego karmi. Fiat refectio pauperis, abstinentia ieiunantis; mowi Leo ś. In Psalm. 42. Serm: 2 de ieiun: 10. Mens.

Dla tego to wszytko powiązáłá Thekuitá nászá: Modlitwy y nabożeństwá iey rożne były/ według rozmáitego Bráctwá ktore trzymáłá; Rożáńcá/ Szkáplerzá/ Anyołá Strożá/ Anny ś. procz innych táiemnych/ iey sámey á Bogu wiádomych. Posty zwyczáyne/ poki zdrowie lepsze służyło/ bez warzey w Soboty/ w Wigilie Naświetszey Panny/ y innych Swiąt vroczystych/ y dni Kommuniy świętych: gdźie iuż zdrowie/ postow ták wielkich y częstych nie dopuściło/ te osobliwą w chorobách swych długich ćierpliwośćią zákłádáłá. Jálmużny tákże często czyniłá/ sieroty do siebie przytuláłá/ osoby podrożne/ zwłasczá duchowne/ w domu swym podeymowáłá/ z poddánemi łáskáwie y miłośćiwie sie obchodźiłá. Ták wszytkie te trzy rzeczy/ pobożnym sznurá swego żyćiem/ powiązáłá w kupę.

Związáłá náostátek dobrze wszytek żywot swoy z śmierćią; á zátym y z żywotem wiecznym. Wszytek ábowiem iey wiek/ iáko z tego com iuż powiedźiał/ pobaczyć możećie/ był przygotowániem do Smierći/ y zárabiániem ná żywot wieczny: A lubo Smierć chćiáłá ią zdrádliwie záskoczyć; nie zástáłá iey iednák niespodźiánie/ ná ktorą oná záwsze gotowa byłá. Przestrzega tám Seneká iedne: Quoties ad latus aut post tergum ceciderint alij, exclama: Non decipies me fortuna, nec securam aut negligentem opprimes. Scio quid pares: alium percusisti, me petisti. Jle kroć kto zá tobą/ ábo podle ćiebie leże/ pokaż sie czuyną/ y ozwiy sie. Nie oszukasz mie Smierći/ áni mie zástániesz śpiącą. widzę co robisz: innych biiesz; á ná mnie godźisz. De Consl: ad Marciã cap: 9.

Według tey przestrogi/żyła záwsze tá zacna Matroná / y záwsze Smierći wyglądálá: Przypádłá oná iákoby nie opowiednie; áż ználázłá ią świeżo po Jubileuszu świętym. Non securam, aut negligentem, oppressit.

Nádzieiá tedy w Pánu Bogu/że tey Thekuićie nászey/ Funes ceciderunt in præclaris: że ią Ex humilitate vitæ præsentis, sortes melioris patriæ exceperunt. iáko mowi Grzegorz ś. to iest: Ze żywot ten śmiertelny / związálá z onym szcześliwym żywotem wiecznym. Gdzieby iednák dla ludzkiey krewkośći/według skrytych sądow Bożych/duszá iey w iákim ieszcze zátrzymániu byłá / niechay iey przy tych Ofiárách przenaświętszych/vkrzyżowány Syn Boży/z okien ran swoich spuśći sznur kármázynowy/przenadroższey
Zachar: c. 9. krwie swoiey: & in sanguine testamenti sui, educat vinctam de lacu. Mocą y zásługą krwie swoiey naświętszey/ niech ią wyprowádzi z onych pieczarow podziemnych/ do domu iásności / chwały wieczney.

Amen.

rona / y
nie opo-
n. Non

e nászey/
ate vitæ
o mowi
iązálá z
y iednák
ych/du-
iey przy
Boży/z
drošzey
cat vin-
pietszey/
nych/